

TRADUCERE

MODIFICAREA 1**a Memorandumului de cooperare NAT-I-9406 dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană**

ÎNTRUCÂT Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană doresc să modifice Memorandumul de cooperare NAT-I-9406 dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană, semnat la Budapesta, la 3 martie 2011 (denumit în continuare „Memorandumul din 2011”);

ÎN PREZENT, PRIN URMARE, Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană convin după cum urmează:

Articolul I

Memorandumul din 2011 se elimină în întregime, inclusiv toate anexele și apendicele la Memorandumul din 2011, fiind înlocuit cu addendumul la prezentul acord, care include Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A, anexa 1 la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A, apendicele 1, 2 și 3 la anexa 1 la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A și anexele 1, 2, 3, 4 și 5 la apendicele 1 la anexa 1 la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A.

*Articolul II***Intrare în vigoare și denunțare**

- A. Până când intră în vigoare, prezentul acord, inclusiv addendumul la acesta, se aplică cu titlu provizoriu de la data semnării.
- B. Prezentul acord, inclusiv addendumul la acesta, intră în vigoare atunci când Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană își vor fi notificat reciproc, în scris, finalizarea procedurilor lor interne necesare pentru intrarea în vigoare a acordului, acordul rămânând în vigoare până la denunțare.
- C. Părțile pot denunța în orice moment prezentul acord sau addendumul la acesta, cu condiția transmiterii, în scris, a unui preaviz de șaiszeci (60) de zile către cealaltă parte. Prin denunțarea prezentului acord se denunță și addendumul la acesta, inclusiv toate anexele, apendicele și anexele la apendice adoptate de părți în temeiul memorandumului de cooperare.

*Articolul III***Autoritate**

Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană convin în privința dispozițiilor prezentului acord, după cum indică semnăturile reprezentanților lor autorizați.

Încheiat la Bruxelles, la treisprezece decembrie două mii șaptesprezece, în dublu exemplar, în limba engleză.

Pentru Statele Unite ale Americii

Pentru Uniunea Europeană

ADDENDUM LA MODIFICAREA 1**a Memorandumului de cooperare NAT-I-9406 dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană****MEMORANDUM DE COOPERARE NAT-I-9406A****între Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană privind modernizarea managementului traficului aerian, cercetarea și dezvoltarea în domeniul aviației civile și interoperabilitatea globală**

ÎNTRUCÂT Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană au ca scop comun promovarea și dezvoltarea cooperării în sfera aviației civile; și

ÎNTRUCÂT o atare cooperare va încuraja dezvoltarea, siguranța și eficiența aeronauticii civile din Statele Unite ale Americii și din Uniunea Europeană,

ÎN PREZENT, PRIN URMARE, Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană (denumite împreună „părțile” și separat „partea”) convin să întreprindă programe comune în conformitate cu termenii și condițiile de mai jos:

*Articolul I***Obiectiv**

A. Prezentul memorandum de cooperare (denumit în continuare „memorandumul”) și anexele, apendicele și anexele sale la apendice stabilesc termenii și condițiile cooperării reciproce în domeniul cercetării, dezvoltării și validării în sfera aviației civile, precum și în toate etapele modernizării managementului traficului aerian (ATM). Modernizarea ATM include activități de cercetare, dezvoltare, validare și implementare în vederea asigurării interoperabilității globale. În acest scop, părțile pot oferi personal, resurse și servicii aferente necesare pentru asigurarea nivelului de cooperare prevăzut în prezentul memorandum și în anexele, apendicele și anexele sale la apendice. Toate activitățile desfășurate în temeiul prezentului memorandum și al tuturor anexelor, apendicelor și anexelor sale la apendice depind de disponibilitatea fondurilor alocate sau a altor resurse necesare în acest scop.

B. Obiectivele prezentului memorandum pot fi realizate prin cooperarea în oricare dintre următoarele domenii:

1. schimbul de informații referitoare la programe și proiecte, rezultatele cercetării sau publicații;
2. realizarea de analize comune;
3. coordonarea programelor și proiectelor de cercetare, dezvoltare și validare în sfera aviației civile, precum și coordonarea activităților de modernizare a ATM și executarea acestora de către părți, pe baza unui efort comun;
4. schimbul de personal științific și tehnic;
5. schimbul de echipamente, software și sisteme specifice pentru activitățile de cercetare și studiile de compatibilitate;
6. organizarea comună de simpozioane sau conferințe; și
7. consultarea reciprocă în scopul stabilirii unor acțiuni concertate în cadrul organismelor internaționale corespunzătoare.

C. Sub rezerva actelor cu putere de lege, a normelor administrative și a politicilor aplicabile, cu eventualele modificări ulterioare, părțile promovează în cel mai înalt grad posibil implicarea unor participanți în activități de cooperare în temeiul prezentului memorandum, al anexelor, al apendicelor și al anexelor sale la apendice, în vederea asigurării unor oportunități comparabile pentru participarea la activitățile lor respective. Părțile implică participanți în activitățile de cooperare, care se derulează pe bază de reciprocitate în conformitate cu principiile următoare:

1. avantaje reciproce;
2. oportunități comparabile de implicare în activități de cooperare;

3. tratament echitabil și corect;
 4. schimb prompt de informații care pot afecta activitățile de cooperare; și
 5. transparență.
- D. Aceste activități de cooperare au loc conform anexelor, apendicelor și anexelor la apendice definite la articolul II.

Articolul II

Punerea în aplicare

A. Prezentul memorandum se pune în aplicare prin intermediul anexelor, al apendicelor și al anexelor sale la apendice. Aceste anexe, apendice și anexe la apendice, care fac parte integrantă din prezentul memorandum, descriu, după caz, natura și durata cooperării pentru un anumit domeniu sau scop, abordarea chestiunii proprietății intelectuale, răspunderea, finanțarea, alocarea costurilor și alte aspecte relevante. Sub rezerva existenței unor dispoziții contrare explicite în prezentul memorandum sau într-o anexă la acesta, în cazul unei incompatibilități între o dispoziție conținută într-o anexă, într-un apendice sau într-un apendice la o anexă și o dispoziție din prezentul memorandum, dispoziția conținută în prezentul memorandum are întâietate.

B. Coordonarea și administrarea activităților de cooperare în baza prezentului memorandum și a anexelor, apendicelor și anexelor sale la apendice se realizează, în numele Guvernului Statelor Unite ale Americii, de către Federal Aviation Administration și, în numele Uniunii Europene, de către Comisia Europeană.

C. Birourile desemnate pentru coordonarea și administrarea prezentului memorandum pe lângă care se depun toate cererile de servicii în temeiul prezentului memorandum sunt următoarele:

1. Pentru Statele Unite ale Americii

Federal Aviation Administration
Office of International Aviation
Africa, Europe & Middle East Office, AEU
Wilbur Wright Bldg., 6th Floor, East
600 Independence Ave., S.W.
Washington, D.C.
20591 – SUA
Telefon: + 1-202-267-1000
Fax: + 1-202-267-7198

2. Pentru Uniunea Europeană:

Comisia Europeană:
Direcția Generală Mobilitate și Transporturi
Direcția Aviație
Rue de Mot 24
1040 Bruxelles – Belgia
Telefon: + 32-2-299-19-15

D. Persoanele de contact pentru programele tehnice pentru activități specifice se stabilesc după cum se indică în anexele, apendicele și anexele la apendicele la prezentul memorandum.

Articolul III

Managementul executiv

A. Managementul executiv al prezentului memorandum

1. Părțile instituie un proces de management care să fie executat de către reprezentanți ai:

- (a) Statelor Unite ale Americii, respectiv de administratorul Federal Aviation Administration (FAA); și
- (b) Uniunii Europene, respectiv de directorul general al Direcției Generale Mobilitate și Transporturi (DG MOVE).

Denumiți în continuare „reprezentanții părților”.

2. Reprezentanții părților supraveghează cooperarea cu privire la temele abordate în anexele la prezentul memorandum și în apendicele și anexele la apendice aferente.
3. Reprezentanții părților:
 - (a) adoptă anexele și orice modificări ale acestora; și
 - (b) adoptă propuneri în vederea oricărei alte modificări a prezentului memorandum.
4. În cadrul domeniului de aplicare al prezentului memorandum și al anexelor, apendicelor și anexelor sale la apendice, reprezentanții părților tratează:
 - (a) aspecte care ar putea apărea și modificări care ar putea afecta punerea în aplicare a prezentului memorandum și a anexelor, apendicelor și anexelor sale la apendice;
 - (b) abordări comune referitoare la introducerea unor noi tehnologii și proceduri și la tranziția către acestea, inclusiv activități de cercetare, de evaluare și de modernizare a ATM, precum și alte domenii de interes reciproc; și
 - (c) proiecte de reglementări și de legislație întocmite de oricare dintre părți, care ar putea afecta interesele celeilalte părți, în domeniul de aplicare al prezentului memorandum și al anexelor, apendicelor și anexelor sale la apendice.
5. Reprezentanții părților nu au obligația să organizeze reuniuni periodice. Pot fi convocate reuniuni *ad hoc*. Aceste reuniuni se pot desfășura prin telefon, prin videoconferință sau față în față. Deciziile luate de către părți se consemnează în scris și se adoptă prin consens.
6. Reprezentanții părților pot să convoace ad hoc experți în anumite domenii și pot să instituie grupuri tehnice de lucru, după caz.

B. Managementul executiv al anexelor

1. Fiecare anexă la prezentul memorandum este guvernată de propriul său comitet executiv. Fiecare comitet executiv este coprezidat de reprezentanți ai FAA și ai Comisiei Europene la nivelul operațional corespunzător și este desemnat în anexa aplicabilă.
2. Părțile desemnează, dacă este cazul, alți membri ai comitetului executiv care să le reprezinte domeniile de competență.
3. Comitetul executiv poate să convoace *ad hoc* experți în anumite domenii.
4. Comitetele executive supraveghează activitatea tuturor comitetelor, grupurilor de lucru și altor grupuri instituite în temeiul anexelor lor respective și al apendicelor și anexelor la apendice aferente. Comitetele executive elaborează și adoptă proceduri interne de reglementare.
5. Toate deciziile comitetului executiv se iau prin consens de către copreședinții săi. Aceste decizii se formulează în scris și se semnează de către copreședinți.
6. Comitetele executive pot examina orice aspect legat de funcționarea anexelor lor respective și a apendicelor și anexelor la apendice aferente. În special, ele sunt responsabile cu:
 - (a) supravegherea cooperării pe temele abordate în anexele respective și în apendicele și anexele la apendice aferente, dând îndrumări adecvate personalului de resort;
 - (b) constituirea unui forum de discuții, în cadrul domeniului de aplicare al anexelor lor respective și al apendicelor și anexelor la apendice aferente, care să abordeze:
 - aspecte care ar putea apărea și modificări care ar putea afecta punerea în aplicare a prezentului memorandum și a anexelor, apendicelor și anexelor sale la apendice;
 - abordări comune referitoare la introducerea de noi tehnologii și proceduri, activități de cercetare, de evaluare și de modernizare a ATM, precum și alte domenii de interes reciproc; și
 - proiecte de reglementări și de legislație întocmite de oricare dintre părți, care ar putea afecta interesele celeilalte părți, în domeniul de aplicare al anexei lor respective;

- (c) aprobarea și transmiterea de propuneri adresate reprezentanților părților în scopul modificării anexelor lor respective;
- (d) adoptarea apendicelor la anexele lor respective, după consultarea cu reprezentanții părților, precum și a oricăror modificări ale acestora;
- (e) adoptarea unor anexe la apendicele la anexele lor respective, precum și a oricăror modificări ale acestora.

Articolul IV

Schimbul de personal

Părțile pot să facă schimb de personal tehnic conform necesităților dictate de desfășurarea activităților descrise în anexele, apendicele sau anexele la apendicele la prezentul memorandum. Toate aceste schimburi respectă termenii și condițiile prevăzute în prezentul memorandum, în anexele, apendicele și anexele sale la apendice. Personalul tehnic care face obiectului schimbului între părți își desfășoară activitatea după cum se prevede în anexă, apendice sau anexa la apendice. Acest personal tehnic poate proveni de la organisme sau contractori din Statele Unite ale Americii sau din Uniunea Europeană, după cum se stabilește de comun acord.

Articolul V

Dispoziții privind împrumuturile de echipamente

Echipamentele pot fi împrumutate de o parte (denumită în continuare „partea împrumutătoare”) celeilalte părți (denumită în continuare „partea împrumutată”) în temeiul unei anexe, unui apendice sau unei anexe la un apendice la prezentul memorandum. Următoarele dispoziții generale se aplică tuturor împrumuturilor de echipamente, sub rezerva existenței unei dispoziții contrare în acest sens într-o anexă, un apendice sau o anexă la un apendice:

- A. Partea împrumutătoare identifică valoarea echipamentelor pe care urmează să le împrumute.
- B. Partea împrumutată preia custodia și posesia echipamentelor la sediul părții împrumutătoare, după cum se stabilește de către părți în anexă, în apendice sau în anexa la apendice. Echipamentele rămân în custodia și posesia părții împrumutate până când sunt returnate părții împrumutătoare în conformitate cu punctul H de mai jos.
- C. Partea împrumutată transportă echipamentele, pe propria cheltuială, până la sediul desemnat de părți în anexă, apendice sau anexa la apendice.
- D. Părțile cooperează pentru obținerea autorizațiilor, inclusiv a licențelor de export necesare pentru transportul echipamentelor.
- E. Partea împrumutată este responsabilă de instalarea echipamentelor la sediul desemnat de părți în anexă, apendice sau anexa la apendice. Dacă se dovedește necesar, partea împrumutătoare oferă asistență părții împrumutate la instalarea echipamentelor împrumutate, pe baza termenilor conveniți de către părți.
- F. Pe perioada împrumutului, partea împrumutată operează și menține echipamentele într-o stare corespunzătoare, asigură continuarea operabilității echipamentelor și permite inspectarea lor de către partea împrumutătoare în orice moment rezonabil.
- G. Partea împrumutătoare asistă partea împrumutată la localizarea surselor de aprovizionare cu articole obișnuite și piese specifice care nu pot fi găsite cu ușurință de către partea împrumutată.
- H. La expirarea sau la denunțarea anexei, apendicelui sau anexei pertinente la un apendice la prezentul memorandum ori la încheierea utilizării echipamentelor, partea împrumutată returnează echipamentele părții împrumutătoare, pe cheltuiala sa.
- I. În cazul pierderii sau al avarierii oricărui echipament care a fost împrumutat în temeiul prezentului memorandum și pentru care partea împrumutată și-a asumat custodia și posesia, partea împrumutată repară echipamentele, la solicitarea părții împrumutătoare, sau compensează partea împrumutătoare pentru valoarea (identificată de partea împrumutătoare în conformitate cu punctul A de mai sus) echipamentului pierdut ori avariata.
- J. Echipamentele care fac obiectul unui schimb în temeiul prezentului memorandum se utilizează numai în scopuri de cercetare, dezvoltare și validare și nu trebuie folosite în niciun caz la aviația civilă activă sau în alte scopuri operaționale.
- K. Transferurile de tehnologie, echipamente sau alte articole în temeiul prezentului memorandum fac obiectul legislației și politicilor aplicabile ale părților.

Articolul VI

Finanțarea

A. Sub rezerva existenței unei dispoziții contrare într-o anexă, într-un apendice sau într-o anexă la un apendice la prezentul memorandum, fiecare parte suportă costurile activităților pe care le desfășoară în temeiul prezentului memorandum.

B. Numărul NAT-I-9406A a fost alocat prezentului memorandum de către Statele Unite ale Americii în scopul identificării acestui program de cooperare; acesta trebuie menționat în orice corespondență legată de prezentul memorandum.

Articolul VII

Divulgarea informațiilor

A. Cu excepția cazurilor prevăzute de dispozițiile legale aplicabile sau de un acord prealabil, în scris, între părți, niciuna dintre părți nu divulgă informații sau materiale relevante pentru sarcinile sau legate de programele convenite în temeiul prezentului memorandum și al anexelor, apendicelor și anexelor sale la apendicele altor terți în afară de: (i) contractorii sau subcontractorii implicați în executarea sarcinilor sau în programe și numai în măsura în care informațiile sau materialele sunt necesare pentru executarea respectivelor sarcini sau programe; sau de (ii) alte autorități guvernamentale ale părților.

B. În cazul în care una dintre părți ia cunoștință de faptul că, în baza actelor sale cu putere de lege sau a normelor sale administrative, va deveni sau este posibil să devină necesar să divulge informații care intră în domeniul de aplicare al punctului A din prezentul articol, partea respectivă informează cealaltă parte în acest sens și, în măsura posibilului, de îndată și înaintea divulgării informațiilor. Ulterior, părțile se consultă pentru a identifica măsurile adecvate.

Articolul VIII

Drepturile de proprietate intelectuală

A. O parte care furnizează o proprietate intelectuală (care, în sensul prezentului memorandum, include analize, rapoarte, baze de date, software, know-how, informații tehnice și sensibile din punct de vedere comercial, date, înregistrări și documentație sau materiale asociate, indiferent de formatul sau suportul pe care sunt înregistrate) celeilalte părți în conformitate cu termenii unei anexe, ale unui apendice sau ale unei anexe la un apendice la prezentul memorandum își menține aceleași drepturi de proprietate intelectuală pe care le avea înainte de realizarea transferului. Partea care furnizează un document sau un alt tip de proprietate intelectuală în temeiul unei anexe, al unui apendice sau al unei anexe la un apendice la prezentul memorandum trebuie să marcheze clar documentul sau respectivul tip de proprietate intelectuală ca fiind confidențial, sub drepturi exclusive sau ca fiind secret comercial, după caz.

B. Cu excepția dispozițiilor care pot fi prevăzute într-o anexă, într-un apendice sau într-o anexă la un apendice la prezentul memorandum, partea care primește proprietatea intelectuală de la cealaltă parte în temeiul prezentului memorandum:

1. nu își însușește drepturi de proprietate asupra proprietății intelectuale în virtutea primirii acesteia de la cealaltă parte; și
2. nu divulgă proprietatea intelectuală altor terți în afara contractorilor sau subcontractorilor implicați deja într-un program legat de o anexă, un apendice sau o anexă la un apendice la prezentul memorandum, fără consimțământul prealabil scris al celeilalte părți. În cazul divulgării către un contractor sau subcontractor implicat deja în program, partea care divulgă are următoarele obligații:
 - (a) să limiteze utilizarea proprietății intelectuale de către contractor sau subcontractor la scopurile precizate în anexa, apendicele sau anexa aplicabilă la apendice; și
 - (b) să interzică divulgarea ulterioară de către contractor sau subcontractor a proprietății intelectuale către terți, cu excepția cazurilor în care cealaltă parte își dă în prealabil consimțământul scris cu privire la divulgarea ulterioară.

C. Cu excepția dispozițiilor care pot fi prevăzute într-o anexă, un apendice sau o anexă la un apendice la prezentul memorandum, părțile dețin în comun drepturile de proprietate asupra oricărei proprietăți intelectuale dezvoltate în comun de către părți în temeiul prezentului memorandum și al anexelor, apendicelor sau anexelor sale la apendice.

1. Fiecare parte are, în toate țările, dreptul neexclusiv și irevocabil de a reproduce, de a pregăti lucrări derivate, de a distribui public și de a traduce respectiva proprietate intelectuală, cu condiția ca reproducerea, pregătirea, distribuirea și traducerea să nu afecteze protecția drepturilor de proprietate intelectuală ale celeilalte părți. Fiecare parte are dreptul de a revizui o traducere a acestor proprietăți intelectuale înainte ca aceasta să fie distribuită public.
2. Toate copiile distribuite public ale articolelor din revistele științifice și tehnice, ale rapoartelor științifice și ale cărților fără drepturi exclusive care derivă direct din cooperarea în temeiul prezentului memorandum și al anexelor, apendicelor sau anexelor sale la apendice trebuie să menționeze numele autorilor lucrării, cu excepția situației în care un autor refuză explicit să îi fie menționat numele.

D. Dacă una dintre părți consideră că un document sau un alt tip de proprietate intelectuală furnizat de cealaltă parte în temeiul unei anexe, unui apendice sau unei anexe la un apendice la prezentul memorandum nu trebuie considerat ca având caracter confidențial, sub drepturi exclusive sau ca reprezentând un secret comercial, partea respectivă se consultă cu cealaltă parte pentru a clarifica acest aspect. Consultările pot avea loc cu ocazia unei întruniri a reprezentanților părților, a comitetului executiv relevant sau a unui alt comitet ce poate fi instituit în temeiul unei anexe, al unui apendice sau al unei anexe la un apendice la prezentul memorandum.

Articolul IX

Imunitate și răspundere

A. Părțile abordează în anexa, apendicele sau anexa pertinentă la apendice, după caz, aspectele legate de imunitate și de răspundere asociate activităților desfășurate în temeiul prezentului memorandum.

B. Părțile convin ca toate activitățile întreprinse în temeiul prezentului memorandum și al anexelor, apendicelor sau anexelor sale la apendice să se deruleze la un nivel adecvat de profesionalism. De asemenea, părțile sunt de acord să depună toate eforturile rezonabile pentru a reduce la minimum riscurile potențiale la adresa terților și pentru a îndeplini toate cerințele de siguranță și supraveghere.

Articolul X

Modificări

A. Părțile pot să modifice prezentul memorandum, anexele, apendicele și anexele sale la apendice prin intermediul unui acord scris semnat de ambele părți. Anexele, apendicele și anexele la apendice pot fi de asemenea modificate, după cum se prevede la articolul III.

B. Modificările aduse prezentului memorandum sau anexelor, apendicelor sau anexelor la apendicele la prezentul memorandum intră în vigoare potrivit termenilor acestora.

Articolul XI

Soluționarea litigiilor

Părțile soluționează prin consultare litigiile rezultate din interpretarea sau aplicarea prezentului memorandum sau a anexelor, apendicelor sau anexelor sale la apendice. Părțile nu recurg la un tribunal internațional sau la un terț pentru soluționarea acestor litigii.

Articolul XII

Intrarea în vigoare și denunțarea anexelor, a apendicelor și a anexelor la apendice

A. Orice anexă, apendice sau anexă la apendice în parte adoptată (adoptat) în temeiul articolului III după intrarea în vigoare a prezentului memorandum intră în vigoare în conformitate cu termenii acesteia.

B. Părțile pot denunța în orice moment prezentul memorandum sau anexele, apendicele ori anexele sale la apendice, cu condiția transmiterii, în scris, a unui preaviz de șaiszeci (60) de zile destinat celeilalte părți. Fiecare parte dispune de o sută douăzeci (120) de zile să își încheie activitățile după denunțarea unei anexe, a unui apendice sau a unei anexe la un apendice.

C. Denunțarea prezentului memorandum nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor ce revin părților în temeiul articolelor V, VII, VIII și IX. Fiecare parte dispune de o sută douăzeci (120) de zile să își încheie activitățile după denunțarea prezentului memorandum.

ANEXA 1

LA MEMORANDUMUL DE COOPERARE NAT-I-9406A DINTRE STATELE UNITE ALE AMERICII ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ

MODERNIZAREA TRAFICULUI AERIAN ȘI INTEROPERABILITATEA GLOBALĂ

Articolul I

Scop

Scopul prezentei anexe este punerea în aplicare a Memorandumului de cooperare NAT-I-9406A dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană (denumit în continuare „memorandumul”) prin stabilirea termenilor și condițiilor conform cărora părțile inițiază cooperarea între activitățile lor de modernizare a managementului traficului aerian (ATM), NextGen și cerul unic european, în vederea asigurării interoperabilității globale a sistemelor lor ATM, ținând cont de interesele utilizatorilor civili și militari ai spațiului aerian.

Articolul II

Principii

În cadrul activităților de modernizare a ATM desfășurate de părți și în conformitate cu principiile stabilite la articolul I punctul C din memorandum, părțile au următoarele obligații:

- A. dacă este cazul, să permită participarea reciprocă a entităților lor guvernamentale și industriale la organismele consultative și la inițiativele industriale relevante, în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative aplicabile, precum și cu normele de funcționare ale respectivelor organisme și inițiative;
- B. să se angajeze să asigure părților interesate din sectorul industrial ale celeilalte părți posibilitatea participării la programe de lucru și accesul la informațiile legate de activitățile de modernizare a ATM echivalente și la rezultatele acestor activități;
- C. prin intermediul comitetului executiv instituit în temeiul articolului IV din prezenta anexă, să identifice reciproc, în apendice sau în anexele la apendice, domeniile care permit oportunități specifice de participare la organismele consultative, la inițiativele, programele și proiectele fiecărei părți; și
- D. prin intermediul comitetului executiv, să monitorizeze punerea în aplicare a prezentei anexe și, după caz, să adopte noi apendice și anexe la apendice sau modificări ale apendicelor și anexelor la apendice existente, în conformitate cu articolul III punctul B din memorandum.

Articolul III

Scopul activităților

A. Scopul activităților este contribuția la eforturile de modernizare a ATM depuse de fiecare parte, pentru a asigura interoperabilitatea globală prin intermediul cooperării reciproce care cuprinde, printre altele, cooperarea în următoarele domenii:

- definirea sistemelor la nivel înalt, concepte operaționale, definirea arhitecturii și fundamentele tehnice;
- foaia de parcurs și activitățile de standardizare;
- activitățile de cercetare și dezvoltare legate de inițiativele ATM SESAR și NextGen;
- operațiuni bazate pe traiectorie;
- interoperabilitatea globală și armonizarea, inclusiv sprijinul acordat inițiativelor Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI);
- managementul informațiilor;
- inițiativele privind comunicațiile, navigația și supravegherea;
- implementarea de sisteme și capacități ATM;
- armonizarea implementării standardelor;
- indicatori de performanță legați de sistemele ATM și de inițiativele de modernizare;
- indicatori ai performanței operaționale în aviație;
- modelare și analiză economică;
- informații privind fluxurile de trafic;

- inițiative în domeniul siguranței ATM;
- integrarea în ATM a noilor vehicule aeriene, inclusiv a sistemelor de aeronave fără pilot la bord (UAS);
- securitatea cibernetică aferentă domeniului ATM;
- mecanisme de stimulare;
- factori umani;
- activități de îmbunătățire la nivelul aeroporturilor.

B. Dacă este cazul, părțile elaborează rapoarte, pe bază de reciprocitate, fie individual, fie împreună pentru schimbul reciproc, în care descriu conceptele de utilizare, modelele, prototipurile, evaluările, exercițiile de validare și studiile comparative legate de aspectele tehnice și operaționale ale ATM. Pentru evaluări și validări se poate utiliza o gamă largă de instrumente precum simulările, exercițiile la scară reală sau demonstrațiile.

Articolul IV

Managementul

Părțile instituie un comitet executiv (ExComm), în conformitate cu articolul III punctul B din memorandum, care își desfășoară activitatea după cum urmează:

- A. este coprezidat de responsabilul-șef pentru NextGen al Federal Aviation Administration (FAA) sau de o persoană desemnată de acesta și de șeful unității Cerul unic european (SES) din cadrul DG MOVE a Comisiei Europene sau de o persoană desemnată de acesta din urmă.
- B. este alcătuit din alți membri ai comitetului, desemnați de către părți, pe baza domeniilor lor de responsabilitate din sfera ATM.
- C. se reunește cel puțin o dată pe an pentru:
 1. monitorizarea și analizarea progreselor în cazul proiectelor și activităților comune aflate în desfășurare și definite în apendice și în anexele la apendice;
 2. evaluarea rezultatelor obținute;
 3. monitorizarea și asigurarea punerii efective în aplicare a prezentei anexe și, dacă este necesar, desfășurarea de consultări având ca temă mecanismele de participare ale industriei sau transmiterea întrebărilor către reprezentanții părților menționați la articolul III punctul A din memorandum.
- D. examinează orice chestiune referitoare la punerea în aplicare a prezentei anexe și a apendicelor și anexelor la apendice aferente. În special, în conformitate cu articolul III punctul B din memorandum, ExComm este responsabil de:
 1. supravegherea cooperării pe teme abordate în prezenta anexă și în apendicele și anexele la apendice aferente, dând îndrumări adecvate personalului de resort;
 2. constituirea unui forum de discuții, în cadrul domeniului de aplicare al prezentei anexe și al apendicelor și anexelor la apendice aferente, care să abordeze:
 - aspecte care ar putea apărea și modificări care ar putea afecta punerea în aplicare a prezentei anexe, a apendicelor și a anexelor la apendice aferente;
 - abordări comune referitoare la introducerea unor noi tehnologii și proceduri și la tranziția către acestea, inclusiv activități de cercetare, de evaluare și de implementare, precum și alte domenii de interes reciproc; și
 - proiecte de reglementări și de legislație întocmite de oricare dintre părți, care ar putea afecta interesele celeilalte părți, în domeniul de aplicare al prezentei anexe;
 3. aprobarea și transmiterea de propuneri către reprezentanții părților în scopul modificării prezentei anexe;
 4. adoptarea apendicelor la prezenta anexă, după consultarea cu reprezentanții părților, precum și a oricăror modificări ale acestora;
 5. adoptarea unor anexe la apendicele la prezenta anexă, precum și a oricăror modificări ale acestora.
- E. își stabilește procedurile de lucru. Toate deciziile se iau prin consens de către copreședinții săi. Aceste decizii se formulează în scris și se semnează de către copreședinții.

- F. promovează sinergiile și coerența și evită suprapunerea activităților desfășurate în conformitate cu apendicele sau cu anexele la apendicele la prezenta anexă.
- G. se coordonează cu alte comitete executive instituite în temeiul memorandumului, după caz, pentru a promova sinergiile și coerența și pentru a evita suprapunerea activităților desfășurate în conformitate cu alte anexe la memorandum.
- H. informează reprezentanții părților, după cum este necesar.

Articolul V

Imunitate și răspundere

Părțile abordează în apendicele sau în anexele la apendice pertinente, după caz, aspectele legate de imunitate și de răspundere asociate activităților desfășurate în temeiul prezentei anexe.

Articolul VI

Punerea în aplicare

- A. Toate activitățile prevăzute în prezenta anexă sunt descrise în apendice sau în anexele la apendice, care, la intrarea lor în vigoare, devin parte din prezenta anexă.
- B. Apendicele și anexele la apendice sunt numerotate secvențial și conțin o descriere a activităților ce trebuie efectuate de părțile sau de entitățile pe care le desemnează în acest sens, inclusiv: locul și durata planificată a acestora, personalul și alte resurse necesare pentru efectuarea activităților, costurile estimate și orice alte informații pertinente referitoare la activități.

Articolul VII

Dispoziții financiare

Sub rezerva existenței unei dispoziții contrare într-un apendice sau într-o anexă la un apendice, fiecare parte suportă costurile activităților pe care le desfășoară.

Articolul VIII

Puncte de contact

Birourile desemnate pentru coordonarea și gestionarea prezentei anexe sunt următoarele:

1. Pentru Statele Unite ale Americii

Federal Aviation Administration
Office of International Affairs
Africa, Europe & Middle East Office, AEU
Wilbur Wright Bldg., 6th Floor, East
600 Independence Avenue, S.W.
Washington, D.C. 20591 – SUA
Telefon: + 1 202-267-1000
Fax: + 1 202-267-7198

2. Pentru Uniunea Europeană:

Unitatea Cerul unic european (Single European Sky Unit)
Direcția Generală Mobilitate și Transporturi
Directorate for Air Transport
European Commission
Rue de Mot 24
1040 Bruxelles – Belgia
Telefon: + 32-2-299-19-15

*Articolul IX***Denunțare**

Denunțarea prezentei anexe are ca efect denunțarea tuturor apendicelor și anexelor la apendice adoptate în temeiul prezentei anexe.

Apendicele 1 la anexa 1

la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană

Cooperarea SESAR-NextGen pentru cercetare, dezvoltare, validare și interoperabilitate globală

Articolul I

Scop

Scopul prezentului apendice este punerea în aplicare a anexei 1 la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană (denumit în continuare „memorandumul”) prin stabilirea termenilor și condițiilor conform cărora părțile inițiază cooperarea pe teme de cercetare, dezvoltare și validare în vederea asigurării interoperabilității globale între programele lor de modernizare a managementului traficului aerian (ATM), NextGen și SESAR, ținând cont de interesele utilizatorilor civili și militari ai spațiului aerian.

Articolul II

Definiții

În sensul prezentului apendice, termenul „validare” înseamnă confirmarea, pe parcursul ciclului de dezvoltare, a faptului că soluția propusă, inclusiv conceptul, sistemul și procedurile respectă necesitățile părților interesate.

Articolul III

Principii

Activitățile de cooperare în temeiul prezentului apendice se derulează pe bază de reciprocitate în conformitate cu principiile prevăzute la articolul I punctul C din memorandum.

Comitetul de coordonare (CCOM) instituit în temeiul articolului V din prezentul apendice monitorizează punerea în aplicare a prezentului apendice și identifică domeniile care permit oportunități specifice de participare la organismele consultative ale fiecărei părți, inițiativele și activitățile de cercetare, dezvoltare și validare, în special domeniile care pot facilita definirea sistemelor la nivel înalt precum interoperabilitatea, definirea arhitecturii și fundamentele tehnice. CCOM poate propune, în temeiul articolului V din prezentul apendice, anexe la apendice referitoare la domeniile identificate.

Articolul IV

Scopul activităților

A. Scopul activității este contribuția la cercetarea, dezvoltarea și validarea pentru interoperabilitate globală în domeniul ATM. Activitățile pot include, printre altele, activitățile enumerate la subpunctele 1-5 din prezentul articol.

1. Activități transversale

Activitățile transversale vizează sarcinile care nu sunt specifice niciunei activități de dezvoltare operațională sau tehnică, dar care formează relații de interdependență cu elemente ale programelor SESAR și NextGen. Aceste activități sunt foarte importante pentru cooperare, deoarece existența unei abordări divergente ar avea implicații materiale de proporții în ceea ce privește armonizarea și interoperabilitatea. În acest domeniu, părțile își propun să abordeze:

- (a) conceptul operațional și foaia de parcurs;
- (b) dispoziții privind disocierea;
- (c) stabilirea foilor de parcurs, inclusiv a standardizării și reglementării în scopul de a facilita sincronizarea implementării;
- (d) argumentele economice și planificarea investițiilor;
- (e) mediul înconjurător;

- (f) coordonarea eforturilor tehnice în sprijinul activităților de standardizare la nivel global și al OACI în domeniul modernizării ATM;
- (g) sincronizarea și consecvența foilor de parcurs pentru avionică în scopul asigurării eficienței economice optime pentru utilizatorii spațiului aerian; și
- (h) realizarea coordonată a modificărilor tehnice și operaționale prin care se obține/menține fluiditatea operațiunilor din perspectiva unui utilizator al spațiului aerian.

2. Managementul informațiilor

Accentul principal pus pe managementul informațiilor vizează să asigure distribuirea rapidă a unor informații corecte și relevante din domeniul ATM în rândul comunității părților interesate într-o manieră omogenă (interoperabilă), sigură și propice luării unor decizii în colaborare. În acest domeniu, părțile își propun să abordeze:

- (a) interoperabilitatea SWIM (*System Wide Information Management* – managementul informațiilor la nivel de sistem);
- (b) interoperabilitatea AIM (*Aeronautical Information Management* – managementul informațiilor aeronautice); și
- (c) schimbul de informații meteorologice.

3. Managementul traiectoriilor

Managementul traiectoriilor cuprinde schimbul de traiectorii cvadridimensionale (4D) aer/aer și aer/sol, care necesită o abordare coerentă în privința terminologiei, a definiției și a schimbului informațiilor de zbor în orice moment și în orice fază de zbor. În acest domeniu, părțile își propun să abordeze:

- (a) definiția comună a traiectoriilor și schimbul de traiectorii;
- (b) planificarea zborurilor și actualizările dinamice ale planurilor de zbor;
- (c) managementul traficului (inclusiv integrarea și predicția traiectoriilor);
- (d) integrarea în ATM a sistemelor de aeronave fără pilot la bord (UAS); și
- (e) convergența conceptelor operaționale SESAR și NextGen, definițiile serviciilor și aplicațiile acestora, inclusiv a operațiunilor referitoare la definirea traiectoriilor 4D și la formatul de realizare a schimbului.

4. Interoperabilitatea sistemelor de comunicații, navigație și supraveghere (CNS) și interoperabilitatea echipamentelor de bord

Interoperabilitatea CNS și a echipamentelor de bord include planificarea echipamentelor de bord și dezvoltarea unor aplicații și sisteme interoperabile aer/aer și aer/sol. În acest domeniu, părțile își propun să abordeze:

- (a) interoperabilitatea echipamentelor de bord, inclusiv:
 - (i) sistemul de evitare a coliziunii în zbor (ACAS)
 - (ii) foaia de parcurs pentru avionică; și
 - (iii) sistemele de bord pentru asistența la separare (ASAS) pentru asistența la separare aer/aer și aer/sol;
- (b) comunicații, inclusiv:
 - (i) servicii și tehnologii de legături de date (data link); și
 - (ii) o arhitectură flexibilă a comunicațiilor;
- (c) navigație, inclusiv:
 - (i) navigația bazată pe performanță; și
 - (ii) aplicații pentru sistemele globale de navigație prin satelit (GNSS) pentru etapele de rută și de apropiere, inclusiv pentru apropierea cu ghidare verticală;
- (d) supraveghere, inclusiv:
 - (i) servicii și tehnologie ADS (supraveghere dependentă automată); și
 - (ii) supraveghere de la sol.

5. Proiecte de colaborare

Proiectele de colaborare cuprind proiectele ad hoc în cazul cărora părțile convin că este nevoie de coordonare și colaborare direcționată.

B. Dacă este cazul, părțile elaborează rapoarte, pe bază de reciprocitate, fie individual, fie împreună pentru schimbul reciproc, în care descriu conceptele de utilizare, modelele, prototipurile, evaluările, exercițiile de validare și studiile comparative legate de aspectele tehnice și operaționale ale ATM. Pentru evaluări și validări se poate utiliza o gamă largă de instrumente precum simulările și exercițiile la scară reală.

Articolul V

Managementul

Sub rezerva disponibilității fondurilor, părțile stabilesc și gestionează proiecte și activități și se asigură că lucrările în desfășurare rămân orientate spre rezultate, pragmatice și creează rapid sinergii, evitând totodată suprapunerile. În acest scop, se instituie un comitet de coordonare (CCOM), care:

- A. este coprezidat de câte un reprezentant al Federal Aviation Administration (FAA) și al Comisiei Europene sau de persoane desemnate de aceștia;
- B. este alcătuit dintr-un număr egal de participanți desemnați de FAA și de Comisia Europeană;
- C. se reunește cel puțin de două ori pe an pentru:
 - 1. monitorizarea și revizuirea progreselor înregistrate de proiectele și activitățile comune în desfășurare, definite în anexe și executate de grupurile de lucru instituite în temeiul punctului F din prezentul articol;
 - 2. evaluarea rezultatelor obținute;
 - 3. propunerea lansării de noi proiecte și activități, după caz;
 - 4. elaborarea propunerilor de anexe la prezentul apendice sau de modificări ale anexelor la prezentul apendice, pe care CCOM le prezintă comitetului executiv spre adoptare; și
 - 5. monitorizarea și asigurarea punerii efective în aplicare a prezentului apendice și, dacă este necesar, desfășurarea de consultări având ca temă mecanismele de participare ale industriei sau transmiterea întrebărilor către comitetul executiv;
- D. stabilește procedurile sale de lucru. Toate deciziile se iau prin consens de către copreședinți. Aceste decizii se formulează în scris și se semnează de către copreședinți sau de către persoanele desemnate de aceștia;
- E. raportează comitetului executiv instituit în temeiul articolului IV din anexa 1 la memorandum;
- F. instituie grupuri de lucru dedicate anumitor proiecte sau activități în temeiul prezentului apendice, după caz. Fiecare grup de lucru este compus dintr-un număr corespunzător și limitat de participanți care reprezintă părțile. Grupurile de lucru se întrunesc în funcție de necesitate, respectă instrucțiunile CCOM și furnizează periodic informații acestui comitet.

Articolul VI

Imunitate și răspundere

Părțile pot să abordeze în anexa pertinentă la prezentul apendice, dacă este cazul, aspectele legate de imunitate și de răspundere asociate activităților desfășurate în temeiul prezentului apendice.

Articolul VII

Punerea în aplicare

- A. Toate activitățile prevăzute în prezentul apendice sunt descrise în anexele la apendice, care, la intrarea lor în vigoare, devin parte din prezentul apendice.
- B. Fiecare anexă la apendice conține o descriere a activităților ce trebuie efectuate de părțile sau de grupurile de lucru pe care le desemnează în acest sens, inclusiv: locul și durata planificată a acestora, personalul și alte resurse necesare pentru efectuarea activităților, costurile estimate și orice alte informații pertinente referitoare la activități.

Articolul VIII

Dispoziții financiare

Sub rezerva existenței unei dispoziții contrare într-o anexă la prezentul apendice, fiecare parte suportă costurile activităților pe care le desfășoară.

*Articolul IX***Puncte de contact**

A. Birourile desemnate pentru coordonarea și gestionarea prezentului apendice sunt următoarele:

1. Pentru Statele Unite ale Americii:

Federal Aviation Administration
Office of International Affairs
Africa, Europe & Middle East Office, AEU
Wilbur Wright Bldg., 6th Floor, East
600 Independence Avenue, S.W.
Washington, D.C. 20591 – SUA
Telefon: + 1 202-267-1000
Fax: + 1 202-267-7198

2. Pentru Uniunea Europeană:

Unitatea Cerul unic european (Single European Sky Unit)
Direcția Generală Mobilitate și Transporturi
Directorate for Air Transport
European Commission
Rue de Mot 24
1040 Bruxelles – Belgia
Telefon: + 32 2 296 84 30

B. Persoanele de contact pentru programul tehnic pentru activități specifice se stabilesc după cum se indică în anexele la prezentul apendice.

*Articolul X***Denunțare**

Denunțarea prezentului apendice are ca efect denunțarea tuturor anexelor la prezentul apendice, adoptate de părți în temeiul prezentului apendice.

Anexa 1 la apendicele 1 la anexa 1**la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană****Cooperarea SESAR-NextGen privind activitățile transversale pentru interoperabilitate globală***Articolul I***Scop**

A. Prezenta anexă 1 la apendicele 1 la anexa 1 (denumit în continuare „apendicele 1”) la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A (denumit în continuare „memorandumul”) dintre Statele Unite ale Americii (denumite în continuare „Statele Unite”) și Uniunea Europeană (UE) stabilește termenii și condițiile cooperării în domeniul activităților transversale pentru interoperabilitatea globală a programelor SESAR și NextGen.

B. În prezenta anexă la apendice:

1. se descriu activitățile care urmează să fie efectuate; și
2. se specifică excepțiile de la dispozițiile privind drepturile de proprietate intelectuală prevăzute la articolul VIII din memorandum.

*Articolul II***Sfera activităților**

A. Statele Unite și UE (denumite în continuare „părțile”) convin să își coordoneze, după caz, o serie de activități transversale, în special în ceea ce privește activitățile descrise mai jos. Federal Aviation Administration (FAA) pune în aplicare prezenta anexă la apendice în numele Statelor Unite. Comisia Europeană pune în aplicare prezenta anexă la apendice în numele UE și poate, în acest scop, să desemneze întreprinderea comună SESAR pentru executarea activităților de cooperare în temeiul prezentei anexe la apendice.

B. Părțile conlucrează pentru elaborarea unei definiții comune a conceptului operațional în domeniile în care acest lucru este necesar pentru a asigura performanța optimă și interoperabilitatea pentru utilizatorii spațiului aerian, precum și convin asupra unui calendar comun de punere în aplicare. Această conlucrare include activități specifice de coordonare referitoare la metodele de separare și la definiția serviciilor conexe de management al traficului aerian (ATM). În derularea acestor activități de coordonare, părțile iau în considerare:

1. contribuția importantă a activităților la furnizarea de asistență pentru alte activități de coordonare care fac obiectul prezentei anexe la apendicele 1 și al altor anexe la apendicele 1; și
2. necesitatea: (i) dobândirii unei perspective coordonate și a unei înțelegeri comune a elementelor fundamentale ale SESAR și NextGen, în special în ceea ce privește realizarea unor obiective operaționale, de mediu, de siguranță și de securitate adecvate; (ii) elaborării unor reglementări complementare; și (iii) stabilirii mijloacelor de realizare și de menținere a interoperabilității în cursul implementărilor planificate.

C. Părțile își coordonează evoluția foilor de parcurs ale fiecăreia în domeniul standardizării și al reglementării, aferente activităților transversale descrise în apendicele 1 pentru a evita apariția unor probleme majore de interoperabilitate din cauza lipsei de sincronizare în ceea ce privește adoptarea de noi standarde și reglementări la nivel global. Din același motiv, părțile se străduiesc să definească și să promoveze o abordare armonizată a reglementărilor și standardelor internaționale privind capacitățile tehnice și operaționale viitoare în cadrul Organizației Aviației Civile Internaționale.

D. Părțile își coordonează abordarea în materie de măsuri, mijloace și planuri de implementare pentru a facilita o tranziție fără probleme la modificările tehnice și operaționale aduse sistemelor ATM în Statele Unite și în UE, precum și pentru a realiza o aliniere a calendarului și a datelor de implementare operațională atunci când necesitățile de interoperabilitate au importanță capitală.

E. Părțile își coordonează abordarea modificărilor operaționale pentru optimizarea performanței în domeniile siguranței, securității, mediului, factorilor umani și al justificării economice. În acest domeniu, se urmăresc și se coordonează cele mai bune practici de modelare și metode de îmbunătățire, în special cu privire la stabilirea de obiective complementare și la înțelegerea justificărilor subiacente pentru a se putea face comparații valabile între elementele de performanță și impactul aferent SESAR și NextGen.

*Articolul III***Gestionarea și punerea în aplicare**

A. Activitatea desfășurată în temeiul prezentei anexe la apendice se gestionează în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute la articolul V din apendicele 1. Amănunțele gestionării activităților transversale se stabilesc de către părți într-un document administrativ comun aprobat de comitetul de coordonare instituit în temeiul apendicelui 1. Acest document descrie, pentru fiecare activitate întreprinsă, mijloacele, rolurile, responsabilitățile și participanții, precum și procesele de lucru pentru activitățile transversale.

B. Activitățile care urmează să fie efectuate în temeiul prezentei anexe la apendice se defalchează în continuare pe activități transversale individuale sau pe grupuri de activități transversale înrudite. Un document de lucru aprobat de comitetul de coordonare înființat în temeiul apendicelui 1: detaliază sfera fiecărei activități transversale individuale sau a fiecărui grup de activități transversale, identifică persoanele de contact pentru programele tehnice ale ambelor părți și descrie relația fiecărei activități cu alte activități.

*Articolul IV***Finanțare**

Fiecare parte își asumă costul activității pe care o desfășoară în conformitate cu prezenta anexă la apendice.

*Articolul V***Drepturile de proprietate intelectuală**

Se aplică termenii și condițiile prevăzute la articolul VIII „Drepturile de proprietate intelectuală” din memorandum. Cu toate acestea, dacă o parte are nevoie de acces la drepturile de proprietate intelectuală deținute de cealaltă parte în scopul de a utiliza proprietatea intelectuală dezvoltată împreună de către părți în temeiul prezentei anexe la apendice, deținătorul acordă acest acces în condițiile specificate la articolul VIII punctul B din memorandum, cu excepția cazului în care părțile stabilesc de comun acord condiții mai stricte pentru aceste drepturi de acces, în mod excepțional.

*Articolul VI***Puncte de contact**

Părțile se informează reciproc cu privire la punctele lor de contact pentru coordonarea tehnică și gestionarea activităților transversale care urmează să fie efectuate în temeiul prezentei anexe la apendice.

Anexa 2 la apendicele 1 la anexa 1**la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană****Cooperarea SESAR-NextGen privind managementul informațiilor pentru interoperabilitate globală****Articolul I****Scop**

A. Prezenta anexă 2 la apendicele 1 la anexa 1 (denumit în continuare „apendicele 1”) la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A (denumit în continuare „memorandumul”) dintre Statele Unite ale Americii (denumite în continuare „Statele Unite”) și Uniunea Europeană (UE) stabilește termenii și condițiile cooperării în domeniul managementului informațiilor pentru interoperabilitatea globală a programelor SESAR și NextGen.

B. În prezenta anexă la apendice:

1. se descriu activitățile care urmează să fie efectuate; și
2. se specifică excepțiile de la dispozițiile privind drepturile de proprietate intelectuală prevăzute la articolul VIII din memorandum.

Articolul II**Sfera activităților**

A. Statele Unite și Uniunea Europeană (denumite în continuare „părțile”) convin să își coordoneze, după caz, o serie de activități de management al informațiilor, în special în ceea ce privește schimbul de informații care stă la baza unei capacități de management al traficului aerian („ATM”) centrate pe rețea și interoperabile care să utilizeze conceptul de management al informațiilor la nivel de sistem (*System Wide Information Management – SWIM*) (denumite în continuare, împreună, „activitățile de management al informațiilor”), detaliate în cele ce urmează. Federal Aviation Administration (FAA) pune în aplicare prezenta anexă la apendice în numele Statelor Unite. Comisia Europeană pune în aplicare prezenta anexă la apendice în numele UE și poate, în acest scop, să desemneze întreprinderea comună SESAR pentru executarea activităților de cooperare în temeiul prezentei anexe la apendice.

B. Părțile cooperează la definirea și punerea în aplicare a unei infrastructuri tehnice interoperabile SWIM. Această activitate cuprinde definirea capacităților de bază ale infrastructurii tehnice interoperabile SWIM, cum ar fi: modele comune pentru schimbul de mesaje; servicii de registru (inclusiv *Catalogue* și *Discovery*); servicii de securitate; proiectarea consecventă a informațiilor-cheie schimbate, inclusiv a atributelor și facilitarea performanței operaționale a ATM la nivel optim în regiunile SESAR și NextGen. Sistemele comune de management al informațiilor se definesc în funcție de necesități. Părțile au în vedere integrarea aeronavelor și a aeroporturilor în infrastructura tehnică a SWIM.

C. Părțile elaborează o terminologie consecventă pentru a asigura distribuirea promptă, corectă și în condiții de securitate a informațiilor care susțin procesul decizional colaborativ în ceea ce privește ATM, atât în cazul operațiunilor de la sol, cât și al operațiunilor aeriene, dacă o astfel de terminologie ar spori și/sau ar menține interoperabilitatea și sprijinul unor operațiuni de înaltă performanță. În cursul elaborării unei terminologii consecvente, părțile iau în considerare modul în care această terminologie va sprijini alte activități de coordonare vizate de prezenta anexă la apendice și de alte anexe la acesta. De asemenea, părțile promovează înțelegerea comună a elementelor fundamentale ale uneia dintre capacitățile esențiale ale conceptelor operaționale ale SESAR și NextGen: contribuția la realizarea obiectivului de a oferi informațiile potrivite persoanelor potrivite și la momentul potrivit, pentru a contribui la luarea unor decizii operaționale corecte.

D. Părțile își coordonează activitățile de management al informațiilor pentru a realiza o gestionare consecventă a informațiilor în cadrul și la nivelul Managementului Informațiilor Aeronautice (AIM), al schimbului de informații meteorologice și al planificării zborurilor, astfel cum se prevede în anexa 3 la apendicele 1, luând în considerare scenariile operaționale comune prin care se solicită informații care să ajute: (i) la etapele de planificare strategică și execuție, precum și la etapele ulterioare zborului; și (ii) la realizarea cerințelor de performanță comune și interoperabile privind informațiile.

E. Părțile extind sfera managementului informațiilor la alte domenii ale schimbului de informații, dacă este necesar, pentru a îmbunătăți elementele de performanță și impactul aferent SESAR și NextGen.

*Articolul III***Gestionarea și punerea în aplicare**

A. Activitatea desfășurată în temeiul prezentei anexe la apendice se gestionează în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute la articolul V din apendicele 1. Amănunțele gestionării activităților de management al informațiilor se stabilesc de către părți într-un document administrativ comun aprobat de comitetul de coordonare instituit în temeiul apendicelui 1. Acest document descrie, pentru fiecare acțiune întreprinsă, mijloacele, rolurile, responsabilitățile și participanții, precum și procesele de lucru pentru activitățile de management al informațiilor.

B. Activitățile care urmează să fie efectuate în temeiul prezentei anexe la apendice se defalchează în continuare pe activități individuale de management al informațiilor sau pe grupuri de activități înrudite de management al informațiilor. Un document de lucru aprobat de comitetul de coordonare instituit în temeiul apendicelui 1: detaliază sfera fiecărei activități individuale de management al informațiilor sau a fiecărui grup de activități de management al informațiilor, identifică persoanele de contact pentru programele tehnice ale ambelor părți și descrie relația fiecărei activități cu alte activități.

*Articolul IV***Finanțare**

Fiecare parte își asumă costul activității pe care o desfășoară în conformitate cu prezenta anexă la apendice.

*Articolul V***Drepturile de proprietate intelectuală**

Se aplică termenii și condițiile prevăzute la articolul VIII „Drepturile de proprietate intelectuală” din memorandum. Cu toate acestea, dacă o parte are nevoie de acces la drepturile de proprietate intelectuală deținute de cealaltă parte în scopul de a utiliza proprietatea intelectuală dezvoltată împreună de către părți în temeiul prezentei anexe la apendice, deținătorul acordă un astfel de acces în condițiile specificate la articolul VIII punctul B din memorandum, cu excepția cazului în care părțile stabilesc de comun acord condiții mai stricte pentru aceste drepturi de acces, în mod excepțional.

*Articolul VI***Puncte de contact**

Părțile se informează reciproc cu privire la punctele lor de contact pentru coordonarea tehnică și gestionarea activităților de management al informațiilor care urmează să fie efectuate în temeiul prezentei anexe la apendice.

Anexa 3 la apendicele 1 la anexa 1**la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană****Cooperarea SESAR-NexTGen privind managementul traiectoriilor pentru interoperabilitate globală****Articolul I****Scop**

A. Prezenta anexă 3 la apendicele 1 la anexa 1 (denumit în continuare „apendicele 1”) la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A (denumit în continuare „memorandumul”) dintre Statele Unite ale Americii (denumite în continuare „Statele Unite”) și Uniunea Europeană (UE) stabilește termenii și condițiile cooperării în domeniul activităților de management al traiectoriilor pentru interoperabilitatea globală a programelor SESAR și NextGen.

B. În prezenta anexă la apendice:

1. se descriu activitățile care urmează să fie efectuate; și
2. se specifică excepțiile de la dispozițiile privind drepturile de proprietate intelectuală prevăzute la articolul VIII din memorandum.

Articolul II**Sfera activităților**

A. Statele Unite și UE (denumite în continuare „părțile”) convin să își coordoneze, după caz, o serie de activități de management al traiectoriilor. Acest domeniu reprezintă una dintre capacitățile esențiale ale conceptului operațional al SESAR și al NextGen, coordonarea fiind necesară pentru a se asigura că există o înțelegere comună a traiectoriei de zbor, a relației cu planificarea zborurilor, a planificării strategice, a execuției și a fazelor ulterioare zborului din perspectiva tuturor utilizatorilor spațiului aerian, inclusiv a sistemelor de aeronave fără pilot la bord (UAS). Aceste activități sunt detaliate în cele ce urmează. Federal Aviation Administration (FAA) pune în aplicare prezenta anexă la apendice în numele Statelor Unite. Comisia Europeană pune în aplicare prezenta anexă la apendice în numele UE și poate, în acest scop, să desemneze întreprinderea comună SESAR pentru executarea activităților de cooperare în temeiul prezentei anexe la apendice.

B. Părțile cooperează în ceea ce privește elaborarea unei definiții comune a traiectoriei cvadridimensionale (4D) în diferite scenarii operaționale care descriu viitorul mediu de management al traficului aerian, precum și a formatului de schimb (care să accepte schimbul de date aer-sol, aer-aer și sol-sol, precum și tranziția către formatele aferente managementului informațiilor la nivel de sistem – SWIM), conturând astfel o soluție interoperabilă și orientată spre performanță, care să poată fi concretizată prin activități de standardizare corespunzătoare ale EUROCAE, ale RTCA și ale Organizației Aviației Civile Internaționale, astfel cum se are în vedere în anexa 1 la apendicele 1.

C. Părțile, în contextul operațiunilor cu traiectorie 4D, se coordonează în ceea ce privește formularea conceptelor pentru: planificarea zborurilor și planificarea strategică operațională, planificarea în timpul executării zborului, actualizarea dinamică a traiectoriei în timpul executării zborului și analiza și arhivarea ulterioare zborului. Această coordonare urmărește obținerea unor cerințe de performanță comune și interoperabile la nivel global.

D. Părțile se coordonează cu privire la conceptele care vizează echilibrarea cererii și a capacității, sincronizarea traficului și aplicațiile de gestionare a conflictelor. Această coordonare include schimbul de informații privind predicția traiectoriilor în timpul zborului și de la sol și integrarea acestora în sisteme și proceduri operaționale, conturându-se astfel soluții de performanță comune și interoperabile la nivel global.

E. Părțile se coordonează în ceea ce privește elaborarea de metode operaționale, proceduri și cerințe tehnologice pentru integrarea operațiunilor UAS în spațiul aerian în care se desfășoară operațiuni civile după regulile de zbor instrumental, conturându-se astfel soluții de performanță comune și interoperabile la nivel global. Obiectivul acestei coordonări este garantarea integrării sigure a operațiunilor UAS în spațiul aerian în care se desfășoară operațiuni de aviație civilă cu pilot la bord.

Articolul III**Gestionarea și punerea în aplicare**

A. Activitatea desfășurată în temeiul prezentei anexe la apendice se gestionează în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute la articolul V din apendicele 1. Amănunțele gestionării activităților de management al traiectoriilor se stabilesc de către părți într-un document administrativ comun aprobat de comitetul de coordonare instituit în temeiul apendicelui 1. Acest document descrie, pentru fiecare acțiune întreprinsă, mijloacele, rolurile, responsabilitățile și participanții, precum și procesele de lucru pentru activitățile de management al traiectoriilor.

B. Activitățile care urmează să fie efectuate în temeiul prezentei anexe la apendice se defalchează în continuare pe activități individuale de management al traiectoriilor sau pe grupuri de activități înrudite de management al traiectoriilor. Un document de lucru aprobat de comitetul de coordonare instituit în temeiul apendicelui 1 detaliază sfera fiecărei activități individuale de management al traiectoriilor sau a fiecărui grup de activități de management al traiectoriilor, identifică persoanele de contact pentru programele tehnice ale ambelor părți și descrie relația fiecărei activități cu alte activități.

Articolul IV

Finanțare

Fiecare parte își asumă costul activității pe care o desfășoară în conformitate cu prezenta anexă la apendice.

Articolul V

Drepturile de proprietate intelectuală

Se aplică termenii și condițiile prevăzute la articolul VIII „Drepturile de proprietate intelectuală” din memorandum. Cu toate acestea, dacă o parte are nevoie de acces la drepturile de proprietate intelectuală deținute de cealaltă parte în scopul de a utiliza proprietatea intelectuală dezvoltată împreună de către părți în temeiul prezentei anexe la apendice, deținătorul acordă un astfel de acces în condițiile specificate la articolul VIII punctul B din memorandum, cu excepția cazului în care părțile stabilesc de comun acord condiții mai stricte pentru aceste drepturi de acces, în mod excepțional.

Articolul VI

Puncte de contact

Părțile se informează reciproc cu privire la punctele lor de contact pentru coordonarea tehnică și gestionarea activităților de management al traiectoriilor, care urmează să fie efectuate în temeiul prezentei anexe la apendice.

Anexa 4 la apendicele 1 la anexa 1**la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană****Cooperarea SESAR-NextGen privind CNS și interoperabilitatea echipamentelor de bord pentru interoperabilitate globală****Articolul I****Scop**

A. Prezenta anexă 4 la apendicele 1 la anexa 1 (denumit în continuare „apendicele 1”) la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A (denumit în continuare „memorandumul”) dintre Statele Unite ale Americii (denumite în continuare „Statele Unite”) și Uniunea Europeană (UE) stabilește termenii și condițiile cooperării în domeniul activităților de comunicații, navigație și supraveghere (CNS) și al activităților de interoperabilitate a echipamentelor de bord (denumite în continuare „activitățile CNS și interoperabilitate a echipamentelor de bord”) pentru interoperabilitatea globală a programelor SESAR și NextGen.

B. În prezenta anexă la apendice:

1. se descriu activitățile care urmează să fie efectuate; și
2. se specifică excepțiile de la dispozițiile privind drepturile de proprietate intelectuală prevăzute la articolul VIII din memorandum.

Articolul II**Sfera activităților**

Statele Unite și UE (denumite în continuare „părțile”) convin să se coordoneze, după caz, în ceea ce privește activitățile CNS și interoperabilitatea echipamentelor de bord, în special în ceea ce privește activitățile stabilite în punctele de mai jos. Federal Aviation Administration (FAA) pune în aplicare prezenta anexă la apendice în numele Statelor Unite. Comisia Europeană pune în aplicare prezenta anexă la apendice în numele UE și poate, în acest scop, să desemneze întreprinderea comună SESAR pentru executarea activităților de cooperare în temeiul prezentei anexe la apendice.

A. Comunicații

1. Părțile cooperează pentru a asigura interoperabilitatea viitoarelor tehnologii de comunicații, inclusiv:
 - (a) a serviciilor de legături de date (datalink) aer/sol și aer/aer;
 - (b) a subrețelelor, inclusiv a sistemelor terestre (de exemplu, sistemul de comunicații aeronautice digitale în banda L – *L-band Digital Aeronautical Communication System*), a sistemelor de comunicații pe aeroport cu rază scurtă și de bandă largă (de exemplu, sistemul de comunicații aeronautice mobile pe aeroport – *Aeronautical Mobile Airport Communication System*), a viitoarelor soluții de comunicații prin satelit și a funcțiilor de management al sistemelor de comunicații (de exemplu, managementul multilink, managementul calității serviciului, securitatea); și
 - (c) posibila interconectare a aeronavelor militare la sistemul de management al traficului aerian prin legăturile de date militare.
2. Părțile se coordonează pentru a asigura utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe radio și lipsa interferențelor prejudiciabile în cazul tehnologiilor noi.
3. De asemenea, părțile își coordonează abordările cu privire la dezvoltarea avionicii, în special la crearea unei arhitecturi flexibile de comunicații, folosind de exemplu comunicații radio definite prin software, care ar urma să fie utilizate la bordul aeronavelor.

B. Navigație

Părțile cooperează pentru a asigura interoperabilitatea infrastructurilor de navigație care să sprijine procedurile de navigație bazate pe performanță în faza de zbor de rută și în regiunea de control terminal (*Performance Based Navigation Procedures in En-Route and the Terminal Maneuvering Area*), luând în considerare potențialul de raționalizare a infrastructurii de navigație de la sol (de exemplu, VOR). Coordonarea de către părți în ceea ce privește interoperabilitatea infrastructurilor de navigație urmărește:

1. soluții bazate pe constelația GNSS;

2. soluții comune pentru apropierea de precizie și apropierea de neprecizie care folosesc sisteme de augmentare cu ajutorul sateliților sau al echipamentelor de la sol și
3. includerea coordonării abordărilor pentru dezvoltarea de sisteme avionice cu receptori multimodali.

C. Supraveghere

1. Părțile se asigură că planurile lor de evoluție a emisiunilor de supraveghere automată dependentă (ADS-B) sunt consecvente, urmărind în același timp nevoile aplicațiilor de supraveghere de la sol și ale sistemelor de bord pentru asistența la separare (ASAS) prin dezvoltarea capacității „ADS-B Out/In”.
2. Părțile pot lua în considerare opțiuni pentru: (i) extinderea duratei de viață utilă a sistemului 1090 ADS-B; și (ii) realizarea unui nou sistem ADS-B.

D. Interoperabilitatea echipamentelor de bord

1. Părțile cooperează pentru a asigura armonizarea activităților din foaia de parcurs pentru avionică aferente SESAR și NextGen cu obiectivul de a institui standarde consecvente de avionică, care să răspundă deopotrivă necesităților SESAR și NextGen.
2. Părțile se coordonează în ceea ce privește stabilirea unei arhitecturi funcționale care să sprijine elementele conceptuale ale SESAR și NextGen [de exemplu, operațiuni cvadridimensionale, sistemul de evitare a coliziunii în zbor (ACAS) și funcțiile ASAS], precum și vectorii lor (de exemplu, CNS) și care să poată fi aplicată mai multor platforme de aeronave fizice (de exemplu, aviația internațională, aviația regională, aviația militară) atunci când se are în vedere modernizarea sau instalarea.

E. Spectrul de frecvențe radio

Părțile:

1. se coordonează cu privire la dezvoltarea de sisteme CNS eficiente în materie de spectru; și
2. colaborează să mențină inexistența interferențelor prejudiciabile în spectrul de radiofrecvențe aeronautice și să asigure disponibilitatea spectrului de frecvențe necesar funcționării sistemelor CNS actuale și viitoare.

Articolul III

Gestionarea și punerea în aplicare

A. Activitatea desfășurată în temeiul prezentei anexe la apendice se gestionează în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute la articolul V din apendicele 1. Amănunțele gestionării activităților CNS și de interoperabilitate a echipamentelor de bord se stabilesc de către părți într-un document administrativ comun aprobat de comitetul de coordonare instituit în temeiul apendicelui 1. Acest document descrie, pentru fiecare acțiune întreprinsă, mijloacele, rolurile, responsabilitățile și participanții, precum și procesele de lucru pentru activitățile CNS și de interoperabilitate a echipamentelor de bord.

B. Activitățile care urmează să fie efectuate în temeiul prezentei anexe la apendice se defalchează în continuare pe activități individuale sau pe grupuri de activități înrudite de CNS și de interoperabilitate a echipamentelor de bord. Un document de lucru aprobat de comitetul de coordonare instituit în temeiul apendicelui 1 detaliază sfera fiecărei activități individuale de CNS și de interoperabilitate a echipamentelor de bord sau a fiecărui grup de activități de CNS și de interoperabilitate a echipamentelor de bord, identifică persoanele de contact pentru programele tehnice ale ambelor părți și descrie relația fiecărei activități cu alte activități.

Articolul IV

Finanțare

Fiecare parte își asumă costul activității pe care o desfășoară în conformitate cu prezenta anexă la apendice.

*Articolul V***Drepturile de proprietate intelectuală**

Se aplică termenii și condițiile prevăzute la articolul VIII „Drepturile de proprietate intelectuală” din memorandum. Cu toate acestea, dacă o parte are nevoie de acces la drepturile de proprietate intelectuală deținute de cealaltă parte în scopul de a utiliza proprietatea intelectuală dezvoltată împreună de către părți în temeiul prezentei anexe la apendice, deținătorul acordă un astfel de acces în condițiile specificate la articolul VIII punctul B din memorandum, cu excepția cazului în care părțile stabilesc de comun acord condiții mai stricte pentru aceste drepturi de acces, în mod excepțional.

*Articolul VI***Puncte de contact**

Părțile se informează reciproc cu privire la punctele lor de contact pentru coordonarea tehnică și gestionarea activităților CNS și de interoperabilitate a echipamentelor de bord care urmează să fie efectuate în temeiul prezentei anexe la apendice.

Anexa 5 la apendicele 1 la anexa 1**la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană****Cooperarea SESAR-NextGen privind proiectele de colaborare pentru interoperabilitate globală***Articolul I***Scop**

A. Prezenta anexă 5 la apendicele 1 la anexa 1 (denumit în continuare „apendicele 1”) la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A (denumit în continuare „memorandumul”) dintre Statele Unite ale Americii (denumite în continuare „Statele Unite”) și Uniunea Europeană (UE) stabilește termenele și condițiile cooperării în domeniul proiectelor de colaborare pentru interoperabilitatea globală a programelor SESAR și NextGen.

B. În prezenta anexă la apendice:

1. se descriu activitățile care urmează să fie efectuate; și
2. se specifică excepțiile de la dispozițiile privind drepturile de proprietate intelectuală prevăzute la articolul VIII din memorandum.

*Articolul II***Sfera activităților**

Statele Unite și UE (denumite în continuare „părțile”) convin să își coordoneze, după caz, o serie de proiecte de colaborare referitoare în special la activitățile prevăzute mai jos, fără a se limita însă la acestea. Federal Aviation Administration (FAA) pune în aplicare prezenta anexă la apendice în numele Statelor Unite. Comisia Europeană pune în aplicare prezenta anexă la apendice în numele UE și poate, în acest scop, să desemneze întreprinderea comună SESAR pentru executarea activităților de cooperare în temeiul prezentei anexe la apendice.

A. Părțile convin că obiectivul proiectelor de colaborare în temeiul prezentei anexe la apendice este de a îmbunătăți performanța zborurilor transatlantice, cu accent pe implementarea de tehnologii și proceduri pentru utilizatorii din sectorul aviației. Această cooperare va permite, de asemenea, colectarea de date care să permită standardizarea analizei și a indicatorilor.

B. Părțile cooperează cu privire la Inițiativa transatlantică de interoperabilitate pentru reducerea emisiilor (AIRE – *Atlantic Interoperability Initiative to reduce emissions*) cu scopul de a accelera implementarea de soluții de management al traficului aerian care respectă mediul. Domeniul cooperării poate include, printre altele, schimburi de informații privind cele mai bune practici, planificarea programelor comune și, dacă este posibil, executarea proiectelor de validare preoperațională comune sau coordonate.

*Articolul III***Gestionarea și punerea în aplicare**

A. Activitatea desfășurată în temeiul prezentei anexe la apendice se gestionează în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute la articolul V din apendicele 1. Amănunțele gestionării proiectelor de colaborare se stabilesc de către părți într-un document administrativ comun aprobat de comitetul de coordonare instituit în temeiul apendicelui 1. Acest document descrie, pentru fiecare acțiune întreprinsă, mijloacele, rolurile, responsabilitățile și participanții, precum și procesele de lucru pentru proiectele de colaborare.

B. Activitățile care urmează să fie efectuate în temeiul prezentei anexe la apendice se defalchează în continuare pe proiecte de colaborare individuale sau pe grupuri de proiecte de colaborare înrudite. Un document de lucru aprobat de comitetul de coordonare instituit în temeiul apendicelui 1 detaliază sfera fiecărui proiect individual de colaborare sau a fiecărui grup de proiecte de colaborare, identifică persoanele de contact pentru programele tehnice ale ambelor părți și descrie relația fiecărei activități cu alte activități.

*Articolul IV***Finanțare**

Fiecare parte își asumă costul activității pe care o desfășoară în conformitate cu prezenta anexă la apendice.

*Articolul V***Drepturile de proprietate intelectuală**

Se aplică termenii și condițiile prevăzute la articolul VIII „Drepturile de proprietate intelectuală” din memorandum. Cu toate acestea, dacă o parte are nevoie de acces la drepturile de proprietate intelectuală deținute de cealaltă parte în scopul de a utiliza proprietatea intelectuală dezvoltată împreună de către părți în temeiul prezentei anexe la apendice, deținătorul acordă un astfel de acces în condițiile specificate la articolul VIII punctul B din memorandum, cu excepția cazului în care părțile stabilesc de comun acord condiții mai stricte pentru aceste drepturi de acces, în mod excepțional.

*Articolul VI***Puncte de contact**

Părțile se informează reciproc cu privire la punctele lor de contact pentru coordonarea tehnică și gestionarea proiectelor de colaborare care urmează să fie efectuate în temeiul prezentei anexe la apendice.

Apendicele 2 la anexa 1**la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană****Colaborarea în materie de măsurare a performanței managementului traficului aerian***Articolul I***Scop**

Scopul prezentului apendice este punerea în aplicare a anexei 1 la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană (denumit în continuare „memorandumul”) prin stabilirea termenilor și condițiilor conform cărora părțile cooperează în vederea dezvoltării unor măsuri de performanță operațională comparabile, inclusiv a măsurilor care privesc performanța operațională „gate-to-gate” și eficiența din punctul de vedere al costurilor, precum și a stabilirii influenței sistemului de management al traficului aerian (ATM) asupra eficienței consumului de combustibil. Măsurile și metodologiile comparabile sunt indispensabile consensului și colaborării în rândul actorilor din industria de profil. Aceste activități reprezintă o continuare a rapoartelor privind performanța operațională comparativă a ATM din SUA/Europa, redactate de Federal Aviation Administration (FAA) și de Organizația Europeană pentru Siguranța Navigației Aeriene (Eurocontrol), publicate pentru prima dată în 2009.

*Articolul II***Principii**

Activitățile de cooperare în temeiul prezentului apendice se derulează pe bază de reciprocitate, în conformitate cu principiile enunțate la articolul I punctul C din memorandum.

Comitetul de evaluare a analizei performanțelor (PARC), instituit în temeiul articolului IV din prezentul apendice, monitorizează punerea în aplicare a prezentului apendice. PARC poate propune, în conformitate cu articolul IV din prezentul apendice, anexe la apendice cu privire la domeniile identificate.

*Articolul III***Scopul activităților**

A. Scopul activităților este contribuția la crearea unui cadru comun de măsurare a performanței ATM. Printre activități se pot număra cele enumerate la punctele A.1 și A.2 din prezentul articol:

1. elaborarea de definiții și date comune pentru facilitarea unui schimb de informații util privind problemele întâlnite și succesele obținute la măsurarea performanței ATM realizată de fiecare parte;
2. stabilirea unei metodologii standard de evaluare a performanțelor operaționale, care să sprijine domeniile de interes comun. Cadrele actuale de performanță aplicate în Uniunea Europeană și în Statele Unite reprezintă un punct de pornire în acest proces de dezvoltare.

B. Dacă este cazul, părțile elaborează, pe bază de reciprocitate, fie individual, fie împreună pentru schimbul reciproc, analize și rapoarte axate pe elaborarea unor metodologii comune care să producă rezultate comparabile, pe baza următoarelor orientări:

1. rezultatele se bazează pe raportul comun comparativ din 2009 al Eurocontrol și FAA privind performanțele operaționale ale ATM;
2. analizele trebuie să includă defalcări detaliate ale întârzierilor și eficienței consumului de combustibil pe fază de zbor (la poarta de plecare, la rulare, la decolare, în croazieră și la coborâre);
3. în rezultate se include performanța la nivel de unitate, în măsura în care ambele părți consideră că este adecvat, în conformitate cu actualele rapoarte ale FAA și Eurocontrol;
4. în cursul procesului de finalizare a analizelor, părțile fac schimb de date și de metode detaliate pentru a asigura coerența metodelor; și
5. analizele identifică factorii cauzali care determină diferențele de performanță, după caz, inclusiv condițiile meteorologice, practicile de planificare și tehnologiile și procedurile ATM.

C. Părțile convin că printre viitoarele domenii de cooperare se pot include defalcări ale costurilor serviciilor de navigație aeriană și indicatorii aferenți ai eficienței din punctul de vedere al costurilor.

D. Părțile preconizează că realizarea de analize comune sau elaborarea de rapoarte periodice referitoare la performanțele obținute reprezintă un proces permanent. Părțile convin să pună la dispoziția publicului rezultatele acestei activități, cu excepția cazului în care părțile convin altfel, cu respectarea legislației aplicabile.

Articolul IV

Gestionare

Sub rezerva disponibilității fondurilor, părțile stabilesc și gestionează proiecte și activități și se asigură că lucrările în desfășurare rămân orientate spre rezultate, pragmatice și creează rapid sinergii, evitând totodată suprapunerile. În acest scop, se instituie un comitet de evaluare a analizei performanțelor (PARC), care:

A. este coprezidat de câte un reprezentant al FAA și al Comisiei Europene sau de persoane desemnate de aceștia;

B. este alcătuit dintr-un număr egal de participanți desemnați de FAA și de Comisia Europeană;

C. se reunește cel puțin o dată pe an cu scopul:

1. de a superviza activitățile prevăzute la articolul III din prezentul apendice;

2. de a evalua rezultatele obținute;

3. de a elabora propuneri de noi proiecte sau activități comune care să constituie anexe la prezentul apendice sau modificări ale anexelor la prezentul apendice, pe care PARC le înaintează spre adoptare comitetului executiv instituit în temeiul articolului IV din anexa 1 la memorandum;

4. după caz, de a organiza consultări pe tema mecanismelor de participare ale sectorului de profil sau de a transmite întrebări referitoare la activitățile în temeiul prezentului apendice comitetului executiv instituit în temeiul articolului IV din anexa 1 la memorandum; și

5. de a aproba analizele și rapoartele periodice descrise la articolul III din prezentul apendice înainte de publicare sau de distribuție;

D. își stabilește procedurile de lucru. Toate deciziile se iau prin consens de către copreședinți. Aceste decizii se formulează în scris și se semnează de către copreședinți sau de către persoanele desemnate de aceștia;

E. raportează comitetului executiv;

F. instituie grupuri de lucru dedicate anumitor proiecte sau activități în temeiul prezentului apendice, după caz. Fiecare grup de lucru este compus dintr-un număr corespunzător și limitat de participanți care reprezintă părțile. Grupurile de lucru se întrunesc în funcție de necesitate, respectă instrucțiunile PARC și raportează periodic acestui comitet.

Articolul V

Imunitate și răspundere

Părțile pot să abordeze, în anexa pertinentă la apendice, după caz, aspectele legate de imunitate și de răspundere asociate activităților desfășurate în temeiul prezentului apendice.

Articolul VI

Punerea în aplicare

A. Toate activitățile prevăzute în prezentul apendice sunt descrise în anexele la apendice, care, la intrarea lor în vigoare, devin parte din prezentul apendice.

B. Fiecare anexă la apendice conține o descriere a activităților ce trebuie efectuate, inclusiv locul și durata planificată a acestora, personalul și alte resurse necesare pentru efectuarea activităților, costurile estimate și orice alte informații pertinente referitoare la activități.

*Articolul VII***Dispoziții financiare**

Sub rezerva existenței unei dispoziții contrare într-o anexă la prezentul apendice, fiecare parte suportă costurile activităților pe care le desfășoară.

*Articolul VIII***Puncte de contact**

Birourile desemnate pentru coordonarea și gestionarea prezentului apendice sunt următoarele:

A. Pentru Statele Unite ale Americii:

Federal Aviation Administration
Office of International Affairs
Africa, Europe & Middle East Office, AEU-10
Wilbur Wright Bldg., 6th Floor, East
600 Independence Avenue, S.W.
Washington, D.C. 20591 – SUA
Telefon: + 1 202-267-1000
Fax: + 1 202-267-7198

B. Pentru Uniunea Europeană:

Direcția Aviație și afaceri internaționale în domeniul transporturilor
Direcția Generală Mobilitate și Transporturi
European Commission
Rue de Mot 24
1040 Bruxelles – Belgia
Telefon: + 32 2 296 84 30

*Articolul IX***Denunțare**

Denunțarea prezentului apendice are ca efect denunțarea tuturor anexelor la prezentul apendice, adoptate de părți în temeiul prezentului apendice.

Apendicele 3 la anexa 1**la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A dintre Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană****Cooperarea SESAR-NextGen pentru activități de implementare și interoperabilitate globală***Articolul I***Scop**

Scopul prezentului apendice este punerea în aplicare a anexei 1 la Memorandumul de cooperare NAT-I-9406A între Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană (denumit în continuare „memorandumul”) prin stabilirea termenilor și condițiilor conform cărora părțile inițiază cooperarea în vederea asigurării interoperabilității globale la nivelul programelor și proiectelor de implementare între proiectele lor de modernizare a managementului traficului aerian (ATM), NextGen și SESAR, ținând cont de interesele utilizatorilor civili și militari ai spațiului aerian.

*Articolul II***Principii**

Activitățile de cooperare în temeiul prezentului apendice se derulează pe bază de reciprocitate în conformitate cu principiile prevăzute la articolul I punctul C din memorandum. Un comitet de coordonare a implementării (DCOM), instituit în temeiul articolului IV din prezentul apendice, monitorizează punerea în aplicare a prezentului apendice și identifică domeniile care permit oportunități specifice de participare la organismele consultative, la inițiativele și la programele și proiectele de implementare ale fiecărei părți. DCOM poate propune, în temeiul articolului IV din prezentul apendice, anexe la apendice cu privire la domeniile identificate.

*Articolul III***Scopul activităților**

A. Scopul activităților este contribuția la promovarea interoperabilității globale în privința activităților de implementare din domeniul ATM derulate de părți. Activitățile pot include, printre altele, activitățile enumerate la punctele A.1-A.3 din prezentul articol.

1. Domenii generale de colaborare:

- (a) schimbul de informații și opinii în domeniul armonizării globale a standardelor și procedurilor necesare pentru implementarea ATM;
- (b) schimbul de informații cu privire la planurile de implementare ale SESAR și NextGen, cu scopul de a identifica prioritățile și sinergiile pentru implementare;
- (c) armonizarea procedurilor operaționale, a pregătirii operaționale și a cerințelor tehnice;
- (d) armonizarea standardelor de implementare;
- (e) sincronizarea activităților de implementare relevante pentru interoperabilitate, dacă acest lucru este fezabil;
- (f) identificarea eventualelor lacune și necesități în ceea ce privește standardele din sector;
- (g) identificarea eventualelor lacune, riscuri, probleme și oportunități în materie de interoperabilitate globală și armonizare, precum și schimbul de informații cu privire la posibilele acțiuni recomandate pentru îmbunătățire;
- (h) identificarea riscurilor, problemelor, priorităților și oportunităților referitoare la implementarea la termen a programelor și partajarea strategiilor de îmbunătățire potențiale;
- (i) monitorizarea riscurilor, problemelor și oportunităților și partajarea de către părți a constatărilor referitoare la respectivele acțiuni;
- (j) definirea a ceea ce constituie o reușită a armonizării și modernizării ATM și, ulterior, monitorizarea situației activităților pentru a asigura reușita lor;

- (k) schimbul de bune practici și de lecții învățate, atât vizavi de operațiuni, cât și vizavi de managementul proiectelor, pe durata activităților de implementare;
- (l) argumentele economice și deciziile investiționale;
- (m) schimbul de informații cu privire la aspectele transversale ale problemelor de implementare relevante, printre altele și în cadrul Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI). Coordonarea eforturilor tehnice în sprijinul activităților de standardizare la nivel global și la nivelul OACI în domeniul ATM; și
- (n) evaluarea modelului de ciclu de viață complet și formularea de strategii pentru ciclul de viață complet din perspectiva implementării.

2. Domenii programatice de colaborare:

- (a) comunicații, navigație și supraveghere (CNS), inclusiv comunicații de date (SUA)/servicii de legături de date (UE);
- (b) managementul informațiilor, incluzând interoperabilitatea managementului informațiilor la nivel de sistem (*System Wide Information Management – SWIM*) (SUA)/(UE), care include:
 - guvernanta SWIM
 - utilizarea de standarde SWIM
 - utilizarea de servicii SWIM
- (c) managementul sosirilor, inclusiv managementul fluxului de trafic aerian în funcție de timp (TBFM – SUA)/managementul sosirilor (AMAN – UE);
- (d) evaluarea performanței programelor; și mecanisme de stimulare în sprijinul implementării.

Pentru fiecare domeniu programatic, se identifică și se raportează riscurile, problemele și oportunitățile în materie de armonizare și, dacă este fezabil, se fac propuneri pentru abordarea acestor domenii. DCOM poate identifica noi domenii de colaborare în viitor, în temeiul articolului IV din prezentul apendice.

3. Proiecte de colaborare

Proiectele de colaborare cuprind domenii considerate necesare pentru atenuarea riscurilor de interoperabilitate și de armonizare din perspectiva implementării. Proiectele de colaborare pot cuprinde proiectele ad hoc în cazul cărora părțile convin că este nevoie de coordonare și sincronizare direcționate.

B. Dacă este cazul, părțile fac schimb și elaborează, pe bază de reciprocitate, fie individual, fie împreună pentru schimbul reciproc, analize și rapoarte care să descrie programele, proiectele și activitățile lor de implementare legate de aspectele tehnice și operaționale ale ATM.

Articolul IV

Gestionare

Sub rezerva disponibilității fondurilor, părțile stabilesc și gestionează proiecte și activități și se asigură că lucrările în desfășurare rămân orientate spre rezultate, pragmatice și creează rapid sinergii utile, evitând totodată suprapunerile. În acest scop, se instituie un comitet de coordonare a implementării (DCOM), care:

- A. este coprezidat de câte un reprezentant al Federal Aviation Administration (FAA) și al Comisiei Europene sau de persoane desemnate de aceștia;
- B. este alcătuit dintr-un număr corespunzător de participanți desemnați de FAA și de Comisia Europeană;
- C. se reunește cel puțin de două ori pe an pentru:
 - 1. supravegherea activităților prevăzute la articolul III din prezentul apendice;;
 - 2. evaluarea rezultatelor obținute;
 - 3. propunerea lansării de noi proiecte și activități, după caz;
 - 4. elaborarea propunerilor de anexe la prezentul apendice sau de modificări ale anexelor la prezentul apendice, pe care DCOM le prezintă spre adoptare comitetului executiv instituit în temeiul articolului IV din anexa 1 la memorandum; și
 - 5. monitorizarea și asigurarea punerii efective în aplicare a prezentului apendice și, dacă este necesar, desfășurarea de consultări având ca temă mecanismele de participare ale industriei sau transmiterea întrebărilor către comitetul executiv;

- D. își stabilește procedurile de lucru. Toate deciziile se iau prin consens de către copreședinți. Aceste decizii se formulează în scris și se semnează de către copreședinți sau de către persoanele desemnate de aceștia;
- E. raportează comitetului executiv;
- F. instituie grupuri de lucru dedicate anumitor proiecte sau activități în temeiul prezentului apendice, după caz. Fiecare grup de lucru este compus dintr-un număr corespunzător și limitat de participanți care reprezintă părțile. Grupurile de lucru se întrunesc în funcție de necesitate, respectă instrucțiunile DCOM și raportează periodic acestui comitet.

Articolul V

Imunitate și răspundere

Părțile pot să abordeze în anexa pertinentă la apendice, dacă este cazul, aspectele legate de imunitate și de răspundere asociate activităților desfășurate în temeiul prezentului apendice.

Articolul VI

Punerea în aplicare

- A. Toate activitățile prevăzute în prezentul apendice sunt descrise în anexele la apendice, care, la intrarea lor în vigoare, devin parte din prezentul apendice.
- B. Fiecare anexă la apendice conține o descriere a activităților ce trebuie efectuate de părți sau de grupurile de lucru pe care le desemnează în acest sens, inclusiv locul și durata planificată a acestora, personalul și alte resurse necesare pentru efectuarea activităților, costurile estimate și orice alte informații pertinente referitoare la activități.

Articolul VII

Dispoziții financiare

Sub rezerva existenței unei dispoziții contrare într-o anexă la prezentul apendice, fiecare parte suportă costurile activităților pe care le desfășoară.

Articolul VIII

Puncte de contact

- A. Birourile desemnate pentru coordonarea și gestionarea prezentului apendice sunt următoarele:

- 1. Pentru Statele Unite ale Americii:

Federal Aviation Administration
Office of International Affairs
Africa, Europe & Middle East Office, AEU
Wilbur Wright Bldg., 6th Floor, East
600 Independence Avenue, S.W.
Washington, D.C. 20591 – SUA
Telefon: + 1 202-267-1000
Fax: + 1 202-267-7198

- 2. Pentru Uniunea Europeană:

European Commission
Direcția Generală Mobilitate și Transporturi
Direcția Aviație
Unitatea Cerul unic european (Single European Sky Unit)
Rue de Mot 24
1040 Bruxelles – Belgia
Telefon: + 32 2 296 84 30

- B. Persoanele de contact pentru programele tehnice pentru activități specifice se stabilesc după cum se indică în anexele la prezentul apendice.

*Articolul IX***Denunțare**

Denunțarea prezentului apendice are ca efect denunțarea tuturor anexelor la prezentul apendice, adoptate de părți în temeiul prezentului apendice.
